

Lezen: Marcus 9: 2-29

Tekst: Marcus 9: 24

Bijzonderheid: doop Max van Boxel

Inleiding bij de lezing:

In oktober 2017 ging de telefoon. Toen ik opnam kreeg ik het volgende te horen: 'hallo, met Max, bent u dominee?' Na een bevestigend antwoord zei Max: 'ik heb last van demonen, kunt u me helpen?' Een heftige vraag, waar ik even bij moest slikken. Niet zoveel ervaring mee. Dus als antwoord: 'laten we eerst maar eens praten'. Na wat overleg een afspraak gemaakt in de kerk. Op een woensdagochtend.

Ik vertelde de zondag voor die afspraak tijdens de koffie iets hierover aan André. Toeval? In ieder geval: André gaf aan, dat ik dat gesprek maar niet alleen moest doen en bood aan erbij te zijn. Dus samen het gesprek met Max aangegaan en verdere afspraken gemaakt. Ik zou Max begeleiden over geloofsvragen, een soort catechese, en André zou met een groepje gaan Bijbellezen met Max. Sindsdien is er van alles gebeurd. André zal er na de doop van Max nog wel iets over vertellen.

1

In het proces met Max zijn me twee dingen opgevallen.

Allereerst dat hij de neiging heeft om naar kerkmensen te kijken en te denken – en ook te zeggen - : jullie zijn echte gelovigen. Daar hoor ik nog niet bij. Belangrijk is dus dat Max het idee krijgt er bij te horen.

Het tweede was die stemmen. Hoe werkt dat en hoe raak je die kwijt?

Dat zijn vragen die we misschien niet gewend zijn. Ik vind ze ook spannend. Tegelijk is dat de consequentie als je open kerk wilt zijn. Dat heb ik al aangegeven in mijn preken over de gaven van de Geest. Als je je op het grensvlak tussen de kerk en de wereld er om heen begeeft. Dan kom je de duivel tegen. En dan is de Geest vooral sterk aanwezig.

Die twee dingen speelden een rol in mijn tekstkeus. Laten we gaan lezen.

Lezing Marcus 9:2-29

Preek:

Wanneer hoor je er eigenlijk bij? Bij Jezus? Bij de kerk?

Vroeger vond ik dat heel duidelijk. We trokken ook scherpe lijnen als kerk. En daar gaat de Bijbel ons ook wel in voor. Jezus zegt het zelf: je bent óf voor me, óf tegen me.

Maar ja. Dan kijk ik naar mezelf. En hoe gaat dat, geloven, in de praktijk van elke dag? Aan welke kant van de lijn zit ik? O ja, ik ben gedoopt. En daar ontleen ik mijn zekerheid aan. Maar ja. Hoe gaat dat in de praktijk? Is mijn geloof altijd zo sterk? Soms inderdaad. Dan leef je op de toppen. Dan waan je je bijna in de hemel. Soms. Maar de werkelijkheid is zo weerbarstig. De praktijk van het leven zo hard. En de zonde, mijn zonde en die van anderen, die veroorzaakt zoveel pijn. Er zijn zoveel barrières in mijn leven. Om God echt radicaal te dienen. Om er van harte voor te gaan. Zoveel moeite om me over te geven aan Hem. En vaak weet je het ook helemaal niet. Hoe dat dan zit in je leven. Of je nu werkelijk gelovig bent of niet. Je wil wel. Maar je kan soms niet. En wordt ingehaald door de feiten.

2

De Here Jezus ervaart dat ook. We hebben het gelezen. Hij ervaart aan den lijve, hoe jouw goede moed. En je goede gevoel. Je goede voornemens ook. Hoe die zomaar weer weggeduwd kunnen worden door gebeurtenissen. Ziekte, zonde, ruzie, ongeloof. Jezus loopt daar tegenaan. Dan zijn die hemelse momenten zo weer naar de achtergrond verdwenen.

Want wat heeft onze Heiland het prachtig ervaren. Hij is als het ware even in de hemel geweest. Even een schitterend wit gewaad. Een bemoedigende ontmoeting met Mozes en Elia. En dan die stem uit de hemel: *'Jij bent mijn Zoon. Ik houdt verschrikkelijk veel van je'*. Wat een ervaring!! Petrus wil dat ook vasthouden. Een stukje paradijs op aarde. Tenten wil hij neerzetten. Om dat vast te houden. Je wilt altijd wel zo

leven. Ook Jezus, mens als hij is. Dat moet toch overweldigend en bemoedigend zijn geweest. Een liefdesverklaring van zijn hemelse Vader voor hem. Zo concreet. Een stimulans om door te gaan. Soms mogen wij daar ook iets van ervaren. Dan kan er niks tussen jou en God inkomen. Dan voel je het in al je vezels. *Niets kan mij scheiden van de liefde van God in Christus Jezus.* De toppen van je geloof. Dat is wat God aan Jezus gunt op de berg.

Maar ja, als je dan weer afdaalt. En het dal in moet. Jezus daalt letterlijk af. En weer is daar een vader en een zoon. Echter: zo anders. Zo pijnlijk confronterend. In het dal heb je heel andere ervaringen dan op een berg. Ziekte, bezetenheid, die al zo lang duurt. Eindeloos vermoeiend. Zonder uitzicht op herstel. Op bevrijding. Pijnlijk. En dan ook nog ruzie. Dat is waar onze Heiland tegen aan loopt. En ongeloof. Zelfs bij zijn meest intieme vrienden. En dan raak je bijna gefrustreerd. Vers 19 is een uitroep van onze Heiland van een soort wanhoop: *'hoe lang moet ik jullie verdragen?'* En zomaar lijkt die ervaring van kort daar voor. Zomaar lijkt die ervaring naar de achtergrond. Je had het zo graag vastgehouden. Maar je bent er niet toe in staat. Toppen van je geloof zijn slechts tijdelijk. En zomaar is het verdwenen. Als sneeuw voor de zon.

3

En zo ervaart Jezus wat we allemaal ervaren. En hoe kun je dan in hemelsnaam met zekerheid zeggen: 'ik sta aan de goede kant van de lijn!?' Het ligt niet zo zwart-wit in mijn leven. Soms ben ik zo zeker als wat. Maar andere momenten, dan is dat zomaar een stuk minder. En bij heel veel mensen is het ook vaak gewoon weg. Gewoon weg! Dan weet je het helemaal niet meer.

En dan weet ik wel, dat er principieel geen ruimte is. Je bent voor of tegen Jezus. Je hoort bij God of niet. Maar dan ervaar ik dat de werkelijkheid van geloven niet zo zwart-wit is. In mijn leven. En in het leven van elk van ons. Is het meer een grijs gebied. Het is niet licht of donker. Het is vaak ook schemerig. En wat grauw. En dan pas je wel op voor grote woorden. Voor veroordeling van andere christenen. Het maakt je bescheiden. Zo'n

ervaring. Het kweekt begrip voor worsteling bij anderen. Het ligt niet altijd zo duidelijk. Bij mezelf. En bij anderen.

En het mooie is. Ook onze Heiland heeft daar begrip voor. Dat het niet altijd zo duidelijk ligt in je leven. Dat de praktijk van het geloven weerbarstig is. Hij heeft oog voor jou. Hij heeft begrip voor jouw zoektocht. Voor je worsteling. Voor je twijfels. Hij heeft net zelf ervaren hoe je van de hemel zomaar weer met beide benen op de grond gezet wordt. Van de verheerlijking belandt Hij midden in een ruzie. En ontmoet Hij ongeloof en ziekte. Hij weet, dat dat bij jou en mij hetzelfde is. Hij is mens als jij en ik. En dat is zo mooi. Hij heeft gezien wat mens-zijn betekent in de praktijk. En dat maakt Hem mild, rustig en begrijpend.

Want die man blaast eerst hoog van de toren. *Vers 18: 'ik zei tegen uw leerlingen gezegd, dat zij hem moesten uitdrijven.'* Hij eist het bijna. Maar Jezus veroordeelt niet. Hij laat de vader zijn verhaal doen. En dat verhaal is heel triest. Wat een contrast met de episode hiervoor. Daar op de berg de hemelse samenhang tussen Vader en Zoon. Hier het trieste verdriet van diepe dalen. Je zou je geloof er bij verliezen. Een doodzieke zoon. Ten einde raad ben je. Zoveel pijn kan het leven doen. En als je dan het verhaal van deze vader in onze tekst op je laat inwerken. Wat een verdriet.

4

Wat wil satan? Wat willen demonen? Ze willen je leven kapot maken. Zo, dat je niet slaapt en almaar vermoeider wordt. Zo, dat verslaving je dusdanig beheerst, dat je niet verder kunt kijken. Deze jongen is epileptisch, zouden we nu zeggen. En satan maakt daar gebruik van. Hij zorgt dat hij soms in het vuur valt. Dat is wat de duivel wil vanaf het begin: kapot maken. Jouw leven vernietigen. Jouw verbinding met het goede leven dat God wil geven, jouw verbinding daarmee verbreken. Dat doet hij op allerlei manieren. Dan is dat beangstigend en beheerst het je hele leven. Dat is het verhaal van die jongen in onze tekst. Dat is het verhaal van ieder mens. Bij de één heftiger dan bij de ander. Maar dat is wat de duivel wil met mensenleven. Hij wil jou losmaken van God en van

zegen en van geluk. Dat is ook wat Max ervaart. En hoe kom je daar vanaf? Hoe zou jouw geloof groot genoeg zijn om die angst te overwinnen?

Jezus laat de vader van die jongen uitpraten. Je mag je nood klagen, zoals we ook in e 40-dagen tijd hebben gezien. Jezus geeft je de ruimte. En aan het eind is de vraag van de vader al veel bescheidener. *'Als U iets kunt doen, alstublieft.'* Een afhankelijke vraag. En het mooie van onze Jezus is: hij prikt nog verder door. Het gebed van de man is duidelijk. Maar Jezus wil Hem nog dichterbij zich hebben. Hij wil niet de vraag van de man. Hij wil *het hart* van de man. En dus zegt Hij: *'Ik kan het gerust wel. Maar geloof jij dat werkelijk!? Durf je je werkelijk aan Mij over te geven!? Kun je dat? Wil je dat?'* En de vraag wordt ook aan jou gesteld. En aan u. Je overgeven. Jezus zo dichtbij laten. Zijn inmenging in je leven. Het helemaal uit handen geven. Durf je dat? Kun je dat? Wil je dat?

Maar hoe kan ik dat!? Ik heb zoveel weerstand in mezelf. Het is zo angstig om de touwtjes uit handen te geven. En de werkelijkheid van alledag zit je geloof zo in de weg soms. Je wilt wel, maar je kan niet. Je kan wel, maar je wilt niet. En alles daar tussen in. Onmacht. Dat is het. Deze man heeft misschien wel heel lang gearzeld om zijn zoon bij Jezus te brengen. Maar nu kan hij niet anders. Hij moet zijn onmacht onder ogen komen. Hij kan zijn zoon niet genezen. Hij kan zelfs niet geloven en zich overgeven, zoals dat zou moeten. Het is een schreeuw van onmacht en verlangen. Hij roept het uit, staat er. Er breekt als het ware iets. *'Ik wil het wel. Maar ik vind het zo moeilijk. Ik weet niet of ik het wel kan! Ik geloof. Kom mijn ongelooft te hulp.'*

Meer verwacht Jezus echter niet. Hij is mens als jij en ik. Hij weet dat het kracht kost om te geloven. En dat het heel veel overwinning kost om je over te geven. Hij weet hoe omstandigheden je kunnen benauwen. Jezus verwacht niet meer van je. Dan je onmacht erkennen. Ik kan het niet. Ik wil het soms zelfs niet. Maar ook als ik het wel wil. Dan nog kan ik het niet. Zo roept die man. Een schreeuw om hulp. Zelfs in de overgave aan

Jezus heb je Hem helemaal nodig. Er is gewoonweg niks van jou bij! De man staat met wanhopig geheven handen voor Jezus. U moet het doen! U moet mij bij de hand nemen. U moet in mijn hart komen. Anders is er geen hoop. Ik geloof. Kom mijn ongeloof te hulp.

Meer verwacht Jezus inderdaad niet. Je hoeft geen bovenmenselijke inspanning te plegen. Je hoeft in jezelf de kracht niet te vinden. Nee, Hij maakt het wel. Erken je onmacht nou maar. Roep van verlangen en frustratie. En geef het hele pakket maar aan Hem. Je onwil. Je onmacht. Je angst. Dat je stukloopt op moeilijke omstandigheden. Dat je het helemaal niet weet soms. En zoekend je weg gaat. Geef het hele pakket maar aan Hem. Van zonden en tekorten. Van moeiten in je karakter. Van verdriet dat je met je meedraagt. Geef het maar uit handen.

Het gaat niet om de kracht van jouw geloof. Jouw geloof redt je niet. Jezus wel. Want die man roept dat hij gelooft en niet gelooft tegelijk. Geen duidelijke zwarte lijn, maar meer een grijs gebied. Onze Heiland reageert niet afwijzend of veroordelend. Nee. Hij geneest de zoon. Zo komt Jezus het ongeloof van de man te hulp. Wat een genade. Wat een liefde. Zover komt Hij je tegemoet.

6

De leerlingen konden de jongen niet genezen. Je kunt uit het verhaal opmaken, dat ze het teveel in eigen kracht geprobeerd hebben. Ze hadden de macht gekregen om geesten uit te werpen. Om zieken te genezen. Maar niet in eigen kracht. Zonder de verbinding met Jezus werd het niks. Ze hebben het geprobeerd. Maar je kunt niet op eigen kracht bouwen. Ze kregen het niet voor elkaar de jongen te genezen. En dat is dan ook de les van het geheel. Zonder Jezus wordt het niks. Je hebt Hem zelfs nodig om te geloven.

...

Dat dus, Max. Dat dus, lieve mensen. Als jij de kracht zou moeten hebben. Of de kennis. Of het vertrouwen. Ja, laat dan maar. Alleen als Jezus in je

leven jou vasthoudt. Ook in de moeilijke en angstige momenten. Die zeker nog zullen komen. Ja, alleen als *hij* het doet. Zonder hem wordt het niks. Laat dit dan steeds ons gebed zijn: Heer, ik geloof. Kom mijn ongelooft te hulp.

Amen